

مطالعه واکنش ریشه زایی تعدادی از گیاهان باغی در تلقیح با دو نژاد آگروباکتریوم

رایزوزنز

مصطفی آقابزرگی، مجیدعزیزی، محمد فارسی، علی تهرانی فر، جعفر ذوالعلی، مهدی

قبولی

گروه علوم باغبانی دانشگاه فردوسی مشهد، گروه بیوتکنولوژی دانشگاه فردوسی

مشهد

این تحقیق به منظور تحریک ریشه زایی و تولید ریشه های تراریخت با استفاده از دو نژاد A4 و GMI9534 آروباکتریوم رایزوزنز و بر روی سه نوع شاخه (سر شاخه های فصل جاری، شاخه های یک تا دو ساله و شاخه های ۶-۵ ساله) در دو شرایط گلخانه ای (زرشک بی دانه، فیکوس بنجامین، رزماری، رزمهندسی و جینکو) و شرایط درون شیشه ای (لاواند و زرشک بی دانه) انجام شد. آزمایشات به صورت فاکتوریل و در قالب طرح بلوک های کاملا تصادفی با ۲ تکرار و در هر تکرار با ۱۵ نمونه انجام گردید. در شرایط درون شیشه ای بر روی لاواند نشان داد که نژاد GMI9534 نسبت به A4 و شاهد باعث افزایش معنی داری (در سطح ۱ درصد) در ریشه زایی می گردد. گیاهچه های زرشک بی دانه در شرایط درون شیشه ای پس از تلقیح از بین رفتند. در شرایط گلخانه ای نیز نژاد GMI9534 برتر از نژاد A4 بود و روش خواباندن هوایی نتایج مطلوب تری نسبت به تلقیح قلمه ها داشت. کلیه ریشه های تولید شده در شرایط

پنجمین کنگره علوم باغبانی ایران - شهریور ماه ۱۳۸۶ - دانشگاه شیراز

گلخانه ای ژئوتروپیسیم مثبت داشتند و خصوصا در روش خوابانیدن پس از جداسازی ساقه ریشه دار و انتقال آن به گلدان به رشد ادامه دادند. ماهیت تراریختی کلیه ریشه های تولید شده در تلقیح با آگروباکتریوم با استفاده از تکنیک PCR و با تکثیر اختصاصی ژن *rolC* آگروباکتریوم رایزوزنز روی DNA استخراج شده از ریشه ها به اثبات رسید. با توجه به جمیع نتایج به دست آمده می توان اظهار نمود که استفاده از آگروباکتریوم رایزوزنز به روش خوابانیدن هوایی نسبت به روش های درون شیشه ای یک روش ساده، موفق و ارزان قیمت در تولید ریشه می باشد.